

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP

Hirdetéseket a SZERKESZTŐSÉG és a KIADÓHIVATAL
 megbeszélésére várjuk.
 Szerkesztőség - kiadóhivatal: Mátyás király-7. sz.
 Telefon-szám 184.

Felolvas szerkesztő: FODOR KÁROLY

Előfizetési árak
 Félévre 10 korona, negyhetvezer korona. [7
 Vid. br. társra 12 korona.
 Egyes szám 10 arz filler.

A választójogi

javaslat körül folynak most a képviselőház bizottságában a viták Arról vitatkoznak, hogy meg kell-e adni mindenkinek azt a jogot, hogy az ország és székebb otthonának a dolgába beleszóljon, avagy nem. Most, a világháború negyedik esztendőjében, amikor a magyar nép egész vértengert áldozott már, amikor minden ember fényes bizonyosságát adta, hogy hazájáért nem csak élni, de halni is kész, amikor a háború minden nélkülözésével, minden szenvedésével, minden borzalmaival végig csináltuk, amikor a háború okozta rangoteg kiadások minden emberre, szegényre és gazdagra egyaránt óriási terheket rónak, akkor jönnek a bizottsági ülésen a munkapártiak olyan felzárkásokkal, hogy meg kell gondolni, hogy ki kapjon, ki ne kapjon választói jogot. Azt hisszük, hogy ezzel az akadémikuskodásával már lekészt a munkapárt és nem lesz módjában megakadályozni azt, hogy a kormány választói jogi törvény tervezetét törvényvé is valósítsa, mert az ország népe tisztában van már azzal, hogy itt minden magyar állampolgárnak, aki hazájához hű, aki az állammal szemben felelős kötelességeit teljesíti, kell, hogy joghoz is jusson. Meg kell végre szünnie annak az állapotnak, hogy a jog gyakorlása csak kiváltság legyen, de a tervek vizsgálása az mindenkire egyenlő módon háruljon. Eltűnt már az az uralom, a munkapárti uralom, amely az egyenlőséget úgy értelmezte, hogy kötelességet egyenlően kell viselnie mindenkinek, de jogot csak kiváltságok gyakorolhatnak. A demokracia jegyében született Wekerle kormány meg fogja valósítani a szintiszta liberális, demokratikus választói jogot bárhogy is agitáljon ellene a munkapárt. A választói jognak meg kell lenni.

Megszűnt az orosz hadiállapot?

Berlin. A Deutsche Tageszeitung jelenti: Krilenkó orosz főhadparancsnok alónakával ma szikratávirat ment széjjel az orosz fronton levő orosz katonákhoz, amely így szól: Béke, béke, béke! Testvérek! A háború véget ért. A vérengzés befejeződött. Megkezdjük az általános leszerelést. Bajársnak, testvérek! Hagyjátok el az állásokat, térjetez otthonotokba és lássatok a békés foglalkozáshoz. Az orosz kormány ezután második szikratáviratot küldött széjjel, amelyben az első távirat tartalmát egész terjedelmében **visszavonja és megcáfolja.** Kijelenti, hogy az első szikratávirat nem tedi a valóságot. **Németországgal szemben a hadiállapot nem szűnt meg.**

Nincsen román ultimátum

Berlin. A Wolff-ügynökség megcáfolja ezt a hírt, mintha Németország Romániánál ultimátumot küldött volna. A valóság az, hogy Mackensen a román hadvezetőséggel tárgyalásokat folytatott, hogy Románia ismerje el magára nézve is kötelezőnek az Oroszországgal kötött fegyverszüneti szerződést.

Károlyi és Vázsonyi

Vázsonyi Vilmos tegnap Az Estben nyilatkozott a közte és Károlyi Mihály gróf között fennálló viszonyról, amelyben kijelenti, hogy a blokk jegyzőkönyv készítése Károlyi műve volt.

Ma Károlyi Mihály gróf nyilatkozatában válaszol Vázsonyinak és kijelenti, hogy a blokk jegyzőkönyvet nem az ő tudatával adták közre. Amikor tőle azt kérték, a kértét visszautasította.

A választói jogi

javaslatot a bizottság ma tárgyalta, amelyen Balogh Jenő volt igazságügyminiszter nemzetiségi szempontból bírálta el a javaslatot.

Aláírták az ukrán békét

A Magyarország és Ausztria és az ukrán népköztársaság között létrejött különbékéről szóló külön szerződést ma aláírta minnkét fél képviselője.

Sonnino a monarchia integritását követeli

Luganói távirat szerint az olasz kamara legközelebbi ülésén Orlandó miniszterelnök és Sonnino báró külügyminiszter beszédet fognak mondani. Hir szerint nézeteltérés támad kettőjük között, amennyiben Sonnino az osztrák-magyar monarchia integritását, a miniszterelnök pedig feldarabolását és a délszlávokkal való való együttműködését követeli. Az Epoca az 1915. áprilisban létrejött londoni egyezmény közzétételére szólítja fel a külügyminisztert, ami után ki fog tenni, hogy ez a megállapodás Ausztria feldarabolása nélkül megvalósítható-e.

Jegyzetek és megjegyzések

A mozipénztárnál állók és nézem azt a nagy tülekedést a jegyekért. Viszik, egyre csak viszik a jegyeket. Nézem a publikumot most. Kik azok, akik vágyanak a szórakozás után. Minden rendű és minden rangu emberek keresik a telenést hozó könnyű szórakozást. Jönnek munkások, cselédek. Második helyet kérnek. Nincs. Első helyet kérnek, nincs. Hat akkor adjon szőlyét. És egymás után rakják le az egyszerű cselédek a zsőlyéjét, az esti szórakozásért a három koronákat. Ez aztán az igazi demokratikus világ. Korül nézem magamat a nézőtérén. Nagyszerűen vegyült a publikum. A zsőlyén megférnek egymás mellett a nagyságok, a cselédek és azoknak a bakák. A kabaré művészeknek sola ilyen publikumuk nem volt, mint mostan. A konferánsz még ki sem nyitja a száját, már hangos derűtlenség árad széjjel. Egy kissé turena benyomást tesz az emberre a környezete. Nincsen megértés. Néha — egy-egy komoly, szerez dolgot ad az előadó színész. Igazán művészi produkál. Az intelligens közönség figyel, elismerően, a nagyobb része a közönségnek, amely még mindig cirkuszi bohóc jellemességeinek a nivóján van, a legkomolyabb dologba belement.

De nem baj. Most még így van. Az új közönség még nincs ránevelve a szebb, az irodalmi nivó dolgokba. De majd megjön az is. Csak az a baj, hogy a jobb, az intelligensebb közönség értelmetlen okból teljesen visszavonult. Sehol sem látható.

Annál jobban kiveszi részét a munkásnép minden szórakozásból, már minden olyan szórakozásból, ami keveset Baja nyújthat.

Küzdelem a tüdővész ellen.

Fáy Aladár előadása.
Száz ágvas kórház
felállításának terve.

Már 125 ezer kor. az adomány.

Az első lépés, amellyel a háboru utáni Magyarország és főképp a háboru utáni Baja város híborus fokozott dekadenenciáját ha parányira is, de feltétlenül nacionalis, dicsőadó igyekvő ambícióval ellensúlyozni indultunk, vasárnap d. n. történt meg a bajai Szabadideális Szövetség egy minden részben fényesen sikerült előadásának keretében. Az a közönség, amely azzal a megértő figyelemmel hallgatta végig Fáy Aladár dr. miniszteri tanácsos kormánybiztos előadását a tüdővészről, egy érdekesen terjedő, ideáisan nemcsak előadásra megindult mozgalom idejére a véghezvitelének megkezdésénél volt tavu. A figyelem és a bensőség, amellyel az illusztris előadó rendkívül kövöden, pompásan meggyőző szavait mindvégig feszülten hallgatták, külső jele is a biztos sikernek. Azok pedig, akik már tudták, hogy az előadás megfelelően megvetették már egy Baján létesítendő 100 ágvas tüdőbeteg kórház alapját, jóleső örömmel szemléltek az előadó frappa s bizonyítékainak hatását. A kormány biztos támogatásáról részletesen a következőket közöljük.

A szabadideális szövetséggel történt megállapodás alapján február 8-án, s szombaton az esti vonattal érkezett meg Fáy Aladár dr. kormánybiztos. A pályaudvaron Róna Dezsd dr. kórházi igazgató főorvos és Pöllerman Artur dr. tiszti főorvos fogadták és onnan Róna dr. hoz ment akinek titlété alatt vendége is volt. Másnap reggel a tüdőbeteg gondozó intézet rendszéhselyiségeit és gondozott betegeket tekintette meg aztán pedig a köz-kórházba ment.

Ötven ágvas pavillon terve került itt szóba, amely a kórház telkén épülne fel, annak a zombori vasút síncéhez közel-eső részén. A helyszíni szemlén, amely Róna dr. és a tiszti főorvos vettek részt a domináló érv az volt, hogy ezzel a kisebb jellegű pavillonnal Baja mint egy esatlakozna többi, hasonló arányu és jellegű a megye több helyén felállítandó tüdőbeteg pavillonjaihoz Róna dr. igazgató főorvos, akinek előre megfontolt eszméje volt az egész kérdés, azt az ellenvetést tette ezen terv felvetésénél, hogy Baja okvetlenül nagyobb szabásu ilyen intézményt érdemel, mert szögletében fekszik nem csak Bács megyének és Pest megyének, hanem Baranyának és Toljának is. A beható eszmecseré után a lükertbe mentek és ott egy

száz ágvas kórház mindenben kidolgozott tervvel állott elő Róna dr. és a lükertnek közismerten szép, már kézszer fésített erre a célra olyan kiválóan alkalmas területét ajánlotta a kormánybiztos figyelmébe Fáy miniszteri tanácsos látható örömmel tekintette meg az egész Lükertet és ő maga is egy száz ágvas kórház részére kiválóan alkalmasnak találta, úgy, hogy a végleges megállapodás ebben az irányban is történt. A befejezett helyszíni szemlén után ezután Vojnics Ferenc dr. polgármesterrel együtt a terv véghezvitelének előzetes részletei és hosszabb viták tárgyai voltak és Fáy dr. miniszteri tanácsos több alkalommal is nyilvánította meglegedését a hely megfelelő volt felett és bámulatát is Baja város áldozatkészségénél, a közegészségügy iránti fogékonyságának, szeretetének ilyen nagy mérvű iránt.

Az ebédre Róna dr. látta vendégül miadásokat, akiknek a kérdés meghesztelésénél a véleményük latba esik és így a

délutáni előadáson

már egy megszállott eszme valóra valóság első phantáziának tudatával mutatja be annak a szövevény közönségnek Róna dr. Fáy Aladár, aki bevezető szövevényben meghatottan közönségre a közönség ovelőjét közel másfél óráig átrendezett könyvű előadásti móddal mondta el aztán mind azt amit ma minden művelt embernek tudnia kell a tüdővészről. Európa szerte ismert statisztikai tudását rendkívül élénk formában alkalmazta ott, ahol számadatokkal kellett bizonyítani a „fehér betegségnek” ijeszítő pusztításait. A tudományos részt közvetlen módon színtelen azonnal felöngásra juttatta és így a közönség, teljesen üdén és frissen a másfélórás figyelés után is, igazán megismerte azt, ami ellen küzdenie most főleg a küszöbön álló béke idején teljes erővel kell. Előadásának befejeztével percekig tartó tapsal és meleg szeretettel üdvözölték.

Este a Nemzeti szálló termében adott vacserón Kúrti Meyhért dr. főgimnáziumi igazgató köszöntötte fel Fáy Aladár dr. pedig szintén a körül évezett lelkesedéstől áthatott beszédben köszöntte meg a város közönségének és a megjelenteknek figyelmét.

Fáy Aladár dr. kormánybiztos ma reggel visszautazott Budapestre.

Itt említtük meg, hogy Róna Dezsd dr. által megindított gyűjtés — amelyet megindította őta ő maga vezet — már 125000 korona körül van, amely tekintélyes összeg mind nagyobb tételű adományokból áll. Ugy ér-

tesültek, hogy Róna dr. nek — aki a tüdőbeteg kórház felállításának tervét Fáy Aladár kormánybiztosnak elsőnek vetette fel — újabb nagyobb összegű adományokat helyeztek biztos kiállításba

H I R E K.

Jön a kukoricaliszt.

A közlekedési miniszteriumtól jött az értesítés, amely kevés örömet fog a városban kelteni. Az országos közlekedési ügyi miniszterium értesíti ugyanis a város élmezősi hivatalát, hogy kiutal Bjának 400 méter-náza buszaliszt és 100 néormáza kukoricalisztet. Tehát jön a kukoricaliszt. Ha legalább annyi lenne, hogy az elég is lenne. De aligha lesz elég. Nagy beosztással, nagy körültekintéssel kell ezt az öt vaggon lisztet szétosztani, hogy mindenkinek jusson belőle. Hogy ezt a műveszetet, hogyan csinálja meg a liszt hivatal vezetője, nem tudjuk. Er deilleg 11 vaggon lisztet kapott a város, asztan lezsalították ez a kontingens 8 vagonra, most aztán 5 vagonra szálították le a város egy havi lisztadóját. Most aztan igazán látni van az ideje annak, hogy azok, akiknek otthon van lisztjük és megis hordatnak a városi díszes boltból, lemondjanak erről és egy kissé ószább huzzák az igényeiket. Mert a városban ilyen követ el, megbecsületlen bunt az, aki egy szem lisztet is elvon most a közfogyasztástól.

Irodalmi délután. A legújabbat ismét gyarapított egyet jól sikerült irodalmi délutánjainak számát. A tegnapi akor csak az eddigiek a legújabb sikerjegyében folyt le. Agsi Manci szövevény nyitotta meg a műsort, ki egy Kafka, majd egy Rabindranath verset szövevény. A néhány versék megfelelő hangját eltalálta, finoman mondta el és összeinte tapsokat váltott ki Grünhuth Böske Jeanne D'Are ról tartott nagy tudással és únonom tollal megirt hangulatos felolvasást, meleg, nagy sikert aratott. Frank Aranka két kedves dalt énekelt. Finom tónusu, melegen és biztosan csengő hangja, melyet Wagenblatt Pirike nagyszerű zongora kísérete tökéletesített sok tapsal viszonoztatott. Végül Stein hadspródielt olvasta fel egy humoros leírását. A leírás közvetlen hangja, aktuális stilettekkeltarkított, vigfelolvasás megnevetette a közönséget.

Tüdőbeteg kórház. Dr. Róna kórházigazgató jelentéséből hallottuk, hogy a Baján

állami támogatással létesítendő 100 ágvas tüdőbeteg kórház céljaira társadalmi uton rövid 3 hét alatt 120.000 korona összegyűlt. Nagyon csodáljuk, hogy azok, akik a gyűjtést rendezték, mind-egzeidig elmulasztották, az adakozók névjegyzékét közölni, egyrészt azért, mert azon egyének és testületek, akik nem riadtak vissza jelentékeny pénzadománytól, amidőn egy a nép javára szolgáló és városunk jövőjét is előmozdító intézmény létesítéséről van szó, megérdemlik, hogy áldozatkészségükről a nyilvánosság is tudomást szeressen, másrészt meggyatáro, úgy az adakozókra, mint a nagyközönségre neve is. Ha hasonló jelentékeny összegekről nyilvános számadás tétetik. Továbbá magának az ügynek is csak előnyére válna a nyilvánosságra való hozatal, mert bizonyára vannak nagyon sokan, akiknek módjukba volna adakozni és akikre buzdítólag hatna a mások példája, ha a nyilvánosság útján tudomást szereneének róla.

Zsebtolvajlások voltak a legnagyobb országos vásáron. A zsebelés és a leutóbbi időkben nem igen szoktak előfordulni az országos vásárokon, mert az előző preventív intézkedéseivel az megelőzték, amikor a vásár előtti napokon összeszedték a közismert zsebtolvajokat és a vásár alatt fogva tartotta. Most azonban baj történt. Szombaton éjfélkor érkezett meg a vonat és a notárius zsebtolvajok egy átomassal előbb szövevény és kocsin, vagy gyalog jöttek be. Szövevény beszóvevény a városba. Így történt aztán, hogy néhány zsebelés megis előfordult.

Elfogott atonálók. Megírták annak idején, hogy Hubert Jakab hajai, külföldi lakost esti hat órákor a eszolyi országúton megtámadták a cigányok és elrabolták a kocsiját és lovait. A rabló cigányokat most Halason elfogták. Két felnőt és két gyerek követte el a rablást. Mindannyian hurokra kerfíttek és most folyik ellenük a nyomozás, mert az a gyanu, hogy ezenkívül is több gazságot elkövettek.

Tüziadalom volt kedden délután. Az a hír volt elterjedve, hogy a Hengermalomban van tűz. A tüzőltetés ki is vonult, de szerencsére nem volt igaz a tűz híre. Valahol, kint a földön égett a rét és annak a felcsapó lángja a tüstoronyból úgy festett, mintha a malom égne.

Pillisanovics György szövevény pénztárcáját, amelyben benne van a február hó 24-én lejárt szabadságos levele, megtalálták és azt a B. F. U. kiadóhivatalának irodájában (Mátyáskirály-tér) átvették.

Protestáns estély. A Szent protestáns estély holnap, pénteken esti 6 órai kezdettel a polgári iskola helyiségében — Dák Ferenc-utca 13. sz. a. — a következő műsorral lesz megtartva. 1. Közönel. 2. Keéky István: Visszavárás Szaválja: Stern Honka. 3. Magyar vallás. Szabad előadás tartja: Imrek Sámuel. 4. Elmúlt a legeszebb álmom. Harmónium kíséret mellett éneklő: Bogner Gizus. 5. Báthory Gábor: Haldoklás. Szaválja: Schwarz Erzsike. 6. Cigánytemetés. Harmónium-kíséret mellett éneklő: Olásky György. 7. Bodnár István: Két kétkedés. Szaválja: Múder Ánusz. 8. Közönel. Jegyek ezen estélyre előre kaphatók az evang. lelkesi hivatalban, valamint a ref. tanítónál, 50 fillérért. Az estélyen Imrek Sámuel lelkésznek „Ég felé”, Március Idusán és „Háladó énekek” c. műveiből egyes példányok hadi jótkönyv célra eladásra kerülnek. Árak: 120 f. 20 fill. és 40 fill. Ugy az estélyre, valamint ezen művekre való esetleges felhasználásuk a jótkönyv cél érdekében üszönötssel fogadtatnak és hírlapilag is nyagázva lesznek.

SZOMBATON

PIROS BUGYELLÁRIS
VASÁRNAP**Harrison és Barizon**
AZ URÁNIÁBAN.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:
FODOR KÁROLY.
Szerkesztő: Dr. STERN JÓZSEF.
Kiadó: ORVIN NYOMDA, BAJA.
Nyomatott a „Orvin”-nyomdában a győrszentistvániban, Mátyás király-utca 8.

HIRDETMÉNY.

Alulírott ezenel közhírré teszem, hogy a gondnokságom alatt lévő Jarkovics Sándor (Dádó) bajai házában a uszobozódi-ut mellett lévő tanyáján, **1918. évi február hó 24-ik napján délután 2 órakor nyilvános árverésen a leg-ébbet igényes késsépe z fizetés mellett el lesz adva 114 drb 7-9 méter hosszú, komló karóknak is alkalmas akáca, továbbá 6 drb vastag akáca, 78 kéve akác rózsa, mintegy 60 drb akác ágfa és végül 1 drb mintegy 12 méter hosszú 60-80 cmeter átmérőjű nyárfa melyből teknők is vághatók.**

Wukasimovics István
zárgondnok.

Megbízható, önálló, mérlegképes könyvelő március elsejére való belépésszel kerestetik. Cim megtudható a Corvin-ny.-ban.

Egy teljesen felszerelt nyereg azonnal eladó. Hol: Megmondja a Bajai Független Újság kiadó-hivatala.

APOLLO MOZGÓ vasárnapi szenzációja

SZERELEM GYERMEKE

óriási sikert aratott társadalmi dráma 3 felvon.

Hirdetmény.

Értesítjük az örlető közönséget, hogy a vámörlest folyó hó 16-án bizonytalan időre beszüntetjük. Fenti nap után semmiesetre sem fogadhatunk el örletésre gabonát.

Bajai Hengermalom
részvénytársaság.

Állandóan friss

mész és cement

eladás nagyban és kicsinyben

Spitzer Illés

BAJA, Budapesti-ut 9. szám.

(Vásártér.)

Interurban telefon: 221. szám.

ELAD 126 hektó fehér bort
Bajaszentistvánon ::
Tomasich Sándor
ig. tanító.

.....
Nád
eladó

Grünhut Miksa

Spitzer-féle téglák és cement-gyár :-:

Baja.

Telefon szám. 111.

Mész és Cement Állandóan friss állapotban raktáron van

.....

3 szobás modern uri lakás belvárosban **azonnalra**, vagy májusra **kiadó**.

Bővebbet **Róna** Vörösmarty Mihály-utca 1. szám.

Eladó ház

A Budapesti-ut 17. számú 3 utcára szülő nagy sarok ház eladó.

Kiadó

Árpád-utca 5 sz. alatt egy 4 szobás uri lakás Felvilágosítás kapható. **Árpád-utca 24. szám alatt.**

Kis- és nagybirtok, házhelyek fölmérését, fölösztását, parcellázását és minden egyéb mérnöki munkát vállal **Abonyi József** mérnök BAJA, Petőfi-utca 44. szám alatt, a Rózsa-féle házban.

Felhívás!

Az izraelita hitközség t. tagjai ezennel felhívotnak, hogy a laska (macosz) szüszelüket folyó évi **február 20-ig** a hitközség jegyzői hivatalában (déléltt 10-12 óráig) bejelenteni sziveskedjenek mivel csak azok részére adatik ki laska, kik a bejelentést el nem mulasztották.

A bajai izr. hitközség előjárósága.

Értesítés.

Az izraelita hitközség t. tagjai ezennel értesítetnek, hogy a „chewra kadisa“ izr. szentegylet tagfelvételi közgyűlése folyó évi február hó 19-én tartatik meg.

Felkéretnek tehát mindazok, kik a chewra kadisa tagjául felvétetni óhajják magukat, hogy eziránti szándékukat a hitközség jegyzői hivatalában bejelenteni sziveskedjenek.

A bajai „chewra kadisa“ izr. szentegylet előjárósága.

Eladó egy ülő és fekvő gyermekocsi
Türr István-utca 7. sz.

„Corvin”-nyomda
 BATA, Mátyás király-tér 8. szám
 Telefon 164.

Mindennemű nyomtatványok
 izléses, pontos és gyors
 kivitele.
 Nagy nyomtatványraktár!

„Bajai Független Újság” „Bajai Közlöny”
 szerkesztősége és kiadóhivatala

Állandó kézimunka újdonságait selyem
 perszákban is gobelyekben ajánlja:
 Huszár Rezső áruházában

Gőzfürdővizgyógyintézet Baja

FÜRDŐ REND!

Szombat délután:

férfi társas fürdő

ára: 2 korona.